

Businessmodellen voor agroforestry door waardecreatie

Samen met zes verschillende agrarische ondernemers wordt onderzocht hoe zij businessmodellen kunnen ontwikkelen met behulp van agroforestry (boslandbouw) door waardecreatie.

De belangstelling vanuit overheid en het bedrijfsleven voor agroforestry is groeiende, onder andere omdat agroforestry meer koolstof vastlegt, een grotere biodiversiteit oplevert, en beter bestand is tegen extremer klimaat dan andere vormen van landbouw.

De zes ondernemers van dit project zijn allen geïnteresseerd in (meer) toepassing van agroforestry op hun bedrijf. Het gaat om zeer diverse bedrijven met fruitteelt, koeien, kippen en varkens of een combinatie daarvan. Het ene bedrijf is verder met agroforestry dan het andere bedrijf. Zo heeft de ene ondernemer al een voedselbos terwijl de ander nog niet is begonnen met agroforestry maar juist graag handvaten wil voor hoe daarmee te starten. Alle bedrijven hebben vragen over hoe hun huidige of toekomstige agroforestry producten en diensten het beste verkocht kunnen worden en hoe andere waarden van het agroforestry systeem ook verwaard kunnen worden (in financiële zin of anders). De meeste ondernemers willen eerst meer zekerheid over hun afzet voordat ze de stap richting (meer) agroforestry willen zetten. Samen met studenten en docent onderzoekers van Van Hall Larenstein en HAS Den Bosch worden de zes ondernemers van dit project ondersteund bij hun zoektocht naar het creëren van business modellen voor hun agroforestry initiatieven. Overkoepelende agrobosbouw organisaties Agrobosbouw NL en Stichting van Akker naar Bos brengen hun kennis en expertise in vanuit andere projecten. En ook vertegenwoordigers van de Provincies Overijssel en Gelderland zijn betrokken, vooral om te bezien hoe de regelgeving rondom agroforestry beter kan ondersteunen, aangezien momenteel wet en regelgeving vaak nog struikelblokken vormen voor een snelle verdere ontwikkeling van agroforestry in Nederland. Voor het project zijn drie werkpakketten gedefinieerd: waardecreatie, ketenontwikkeling en (land)inrichting. Op al deze drie terreinen wordt onderzoek gedaan, waarbij de uitkomsten gedeeld worden en ook in het onderwijs ingepast zullen worden.

Contactgegevens projectleider: Albertien Kijne, Van Hall Larenstein, albertien.kijne@hvhl.nl, tel nr. 0263695582

Project deelnemers:

- **Ondernemers:** Country Winery (Hans Kluijt), Ekoboerderij Arink (John Arink), Bioboerderij Wim Hekkert (Wim Hekkert), Marleseveld (Joop en Jeroen Bosch), De Regte Heijden (Wim en Henriette van Roessel), Zuuver (Julia ter Huurne)
- **Overkoepelende agroforestry organisaties:** Agrobosbouw NL (René van Druenen) en Akker naar Bos (Louis Dolmans)
- **Provincies:** Provincie Gelderland (Pieter Rijzebol, Emile Hagelen) en Provincie Overijssel (Jurgen Neimeijer en Marieke de Groot)
- **Onderwijs:** HAS Den Bosch (Ursula Kirchholtes en Carla Schonenberg), Helicon (Judith Ruhe), VHL (naast Albertien Kijne, Rik Eweg, Euridice Leyequien Abarca, Derk Jan Stobbelaar, Geartsje Oosterhof, Sebastiaan Masselink)

(Foto werd genomen bij Marleseveld (2019), één van de deelnemende bedrijven.)